

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: To nye Sandhedsvidner

Citation: Kierkegaard, Søren: "To nye Sandhedsvidner", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 14*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2010 , s. 97. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-tns-txt-shoot-ide26d6900-67dc-455b-b91f-a2d4df1e3c74.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 14

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden. [Læs CC0-erklæringen](#)

* To nye Sandhedsvidner

Den 26de Jan.

S. Kierkegaard.

»Gaverne ere forskellige« siger, saa rigtigt, Biskop *Martensen* i »Berlingske Tidende« Nr. 302. Den afdøde Biskop havde en ganske ualmindelig Gave til at skjule det Bestaaendes svage Sider og Skrøbeligheder; den nye Biskop *Martensen*, ogsaa en begavet Mand, har en sjelden Gave til end det Mindste han foretager sig at blotte een eller anden af det Bestaaendes svage Sider. Den afdøde Biskop havde en ualmindelig Gave til klogt at give efter, fire, lempe sig, at komme bort fra det; Biskop *Martensen* – thi Gaverne ere forskellige – har en, især i dette Øieblik, for det Bestaaende skæbnsvanger Gave til at ville trodse igjennem. Dog dette skal vel saaledes være, Styrelsens Tanke muligt: det Bestaaende skulde bestaae, saalænge den gamle Mand levede, der ogsaa var begavet i Forhold dertil; efter hans Død skal det Bestaaende falde, og dertil saa Dr.*Martensen* paa Bispestolen, en Mand just begavet i denne Retning. Mere end Biskop *Martensen* behøves vistnok heller ikke; jeg vil maaskee blive ganske overflødig, eller hvad jeg kan komme til at gjøre, blive noget ganske Underordnet, jeg der dog forresten, ogsaa saaledes, heller ikke er ganske uden Gave, forsaavidt jeg har Gave til at see – hvad Biskop *Martensen* blotter.

Det var nu den Sprogbrug at kalde, hvad vi forstaae ved Præster, Provster, Bisper, »Vidner, Sandhedsvidner«, det var den Sprogbrug, jeg har gjort Indsigelse mod, fordi den er blasphemisk, gudsbespottelig – men Biskop *Martensen* vil trodse den igjennem, som man da seer af hans Ordinations-Tale¹, hvor han i eetvæk slaar om sig med at vidne, at være Vidne, Sandhedsvidne osv.

1. Talerne ved denne Leilighed ere nu udkomne i Trykken; Stiftsprovst Trydes Intimationstale, et Intet, udmærker sig derved, at der, som var den Noget, læses paa Foden: »Forf. finder sig foranlediget til at erklære, at Intet er udeladt – Intet forandret.«
(tilbage)

I det nye Testamente kalder Christus Apostlene og Disciplene Vidner, fordrer af dem, at de skulle »vidne« for ham. Lad os nu see, hvad herved forstaaes. Det er Mænd, der i Forsagelse af Alt, i Armod, i Ringhed, saa villige til enhver Lidelse, skulle gaae ud i en Verden, der paa Liv og Død udtrykker Modsætningen til det at være Christen. Det kalder Christus at vidne, at være Vidne.

Det, vi kalde Præst, Provst, Biskop, er et Levebrød, som ethvert andet Levebrød i Samfundet, og vel at mærke i et Samfund, hvor der, da Alle kalde sig Christne, ikke i fjerneste Maade er Fare forbunden med at foredrage Christendom, hvor tvertimod denne Livsstilling maa ansees for en af de behageligste og mest hædrede.

Nu spørger jeg, er der den mindste Lighed mellem disse Præster, Provster, Biskopper og det, Christus kalder Vidner? eller er det ikke ligesaa latterligt at kalde saadanne Præster, Provster, Bisper i det nye Testaments Forstand »Vidner«, ligesaa latterligt som at kalde en Manoeuvre paa Fælleden en Krig? Nei, ville de Geistlige kaldes Vidner, Sandhedsvidner, saa maae de ogsaa ligne, hvad det nye Testamente forstaaer ved Vidner, Sandhedsvidner; ville de aldeles ikke ligne, hvad det nye Testamente forstaaer ved Vidner, Sandhedsvidner, maae de heller ikke kaldes det; de kunne saa kaldes Lærere, Embedsmænd, Professorer, Cancelliraader, kort, hvad man vil, kun ikke Sandhedsvidner.

Men Biskop *Martensen* bliver ufortrøden ved med dette, at de ere Vidner, Sandhedsvidner. Hvis Geistligheden forstaaer sit Tarv, vil den ikke betænke sig paa at bede Biskoppen holde inde med denne Sprogbrug, der gjør hele Standen, mildest talt, latterlig. Thi det er vist, jeg kjender adskillige i høi Grad respectable, dygtige, udmærket dygtige Geistlige; men jeg drister mig til at paastaae, at der i hele Kongeriget ikke er en eneste, uden at han, seet under Belysningen »Sandhedsvidne«, er comisk.

Og at gjøre hele Standen, mildest talt, latterlig, det passer sig dog virkelig ikke for en Biskop, som det da heller ikke passer sig for en Biskop, fordi denne Sprogbrug Vidner, Sandhedsvidner skal trodses igjennem, at forvandle en høitidelig Handling, som en Bispevielse, til Noget, man ikke veed om man skal lee eller græde over. Ordinationen forefaldt 2den Juledag, Martyren Stephans Dag. Hvor satirisk! Biskoppen tager saa deraf Anledning til blandt Andet at bemærke, at det Ord Sandhedsvidne »paa denne Dag lyder med en særegen Klang«. Og det er unegteligt, kun at denne sær egne Klang er en Misklang, idet enten Stephanus bliver latterlig ved Hjælp af de »flere Sandhedsvidner«, som Dr. *Martensen* har ved Haanden, eller disse samtlige under Belysningen »Stephanus« blive latterlige i Egenskab af Sandhedsvidner.